

Moramo se zavedati lastne moči in sile kot otrošniki. Zato moramo stremeti za tem, da to svojo moč še bolj okrepimo s tem, da se organiziramo v naših združenjih. Kot otrošniki moramo posebno se dandanes v teh izredno težkih razmerah odklanjati vsako uslužnost, ki je za nas odvisna in draga. Naše gospodarsko stanje nam več ne dovoljuje, da hodimo še nadalje posamezni in neorganizirani na trg in da smo pri nakupu navezani na tujo in drago potrebo. Ta najnovejši udarec, kateri nas je zadel z znižanjem naših prejemkov, nas mora predramiti, dati nam mora nove pobude in novega razuma za delo v našo lastno korist, za delo in organizacijo naše preskrbe na zadrugi osnovi ter za krepitev in strnjeno delo v naših združenjih. Ne pozablajmo, da nam je zadruga edina rešiteljica.

Otto Glöckel

»Če bo gladoval učitelj fizično, tedaj bo gladovala mladina duhovito!«
»Wer Kindern die Paläste baut
Reisst die Kerkermauern nieder.«

Po vojni je prevzela na Dunaju v roke valet socialna demokracija. Tedaj sta se pričeli v Avstriji nova epoha in novo življenje: pomagati malemu človeku. Takrat je zgradila dunajska občina za 240.000 delavcev delavskih stanovanj, ki so bila tehnično in higiensko na višku in v tem času je bil Otto Glöckel župan dunajske občine in avstrijski minister prosvete. »Stoletje otroka« se je pričelo. Na njegovo iniciativo so zidali dečje domove, odkupovali posestva plemenitih, jih preurejali — vse z enim samim namenom, da bi bili otroci čim bolj preskrbljeni. On je oživil in načrtoval Kerschensteinerja, Grandija, Natropa, Fröb-

la, Montessorijeve itd. Takoj, ko je prevzel resor ministerstva prosvete, je otvoril oddelke za šolsko reformo, učiteljsko zbornico, učiteljske in roditeljske zajednice, oddelke za učiteljske počitniške tečaje, eksperimentalne šole itd. Glavno njegovo delo je program za obnovo šole, osnovna pravila za reformno učiteljske izobrazbe, osnovna pravila za reformno šole, centralna pedagoška biblioteka in pedagoški institut mesta Dunaja, Svobodoljub, gospod, a ne ediktor, demokrat, a ne idijot in demagog!

Ko je otvoril sejo učiteljske zbornice, je izjavil: »Za vedno je minil čas političnega preganjanja učitelstva, enostranskega in tendencioznega pouka, improviziranega in birokratskega upravljanja na področju našega šolstva. Demokracija je strla okove in dala svobodo šoli!« — »Prosvetna uprava bo vedno na strani učitelstva, kadar bo le-to zahtevalo življenjski eksistenčni minimum. Če bo gladoval učitelj fizično, bo gladovala mladina duhovito.« — Za vse te velike besede in dela so ga poslali v koncentracijski tabor, iz katerega se ni vrnil več.

Ironija vseh ironij!

Otto Glöckel se je rodil na Dunaju, kot sin učitelja. Učiteljsko šolo je dovršil v Dunajskem Novem mestu. Na periferiji takratnega Dunaja je dobil mesto. Takratnemu dunajskemu županu pa je bilo njegovo gledanje na svet in življenje trn v peti. Bil je odpuščen. Odšel je iz Avstrije. Izobraževal se je in navezal stike s svetovnimi kapacitetami. Bil je tudi osebni znanec Mussolinija. Leta 1907. je bil izvoljen za poslanca mesta Dunaja. Minister je postal leta 1919. Leta tri je ostal na tem mestu. Ves čas, do revolucije je bil ob enem župan mesta Dunaja in predsednik dunajskega šolskega odbora. Njegovo telo so upelili.

Splošne vesti

UČITELJSKI DOM VITEŠKEGA KRALJA ALEKSANDRA I. ZEDINITELJA.

Ze v prejšnji številki »Učiteljskega tovarisa« je bilo objavljeno, da je Učit. dom v Ljubljani zaprosil, da sme nositi ime po blagopokojnem kralju, — na to prošnjo je prejelo JUJ naslednji odgovor:

Pisarna Beograd 2. X. 1935.
Njegovega Velikanstva kralja

JUGOSLOVENSKEMU UČITELJSKEMU UDRUŽENJU
BEOGRAD.

V zvezi z vašo vlogo št. 549 od 24. pr. meseca, pisarni Njegovega Velikanstva kralja je čast obvestiti vas, da se odobrava, da nosi Učiteljski dom v Ljubljani ime »UČITELJSKI DOM VITEŠKEGA KRALJA ALEKSANDRA I. UJEDINITELJA V LJUBLJANI«.

Istočasno je odobreno, da postane Njegovo veličanstvo kralj veliki dobrotnik fonda s prispevkom 5000 Din, o čemer je obveščena tudi uprava dvora radi izplačila vsote.

Po pooblastilu ministra dvora
Načelnik Krstić s. r.

— Spomenico glede uredbe o znižanju prejemkov državnih in samoupravnih uslužbenec je bila poslana vsem trem kraljevskim namestnikom, predsedniku vlade, obema slovenskima ministroma. Banu dravske banovine g. dr. Natlačanu, nadškofu dr. Rožmanu in knezoškofu dr. Tomažiču je bila predana spomenica osebno.

— Učiteljski dom v Ljubljani. K poročilu o otvoritvi doma dodajamo, da so svojo odsotnost pisмено opravičili: zastopnik mestne občine predsednikov nam. prof. Jarc, gospoda narodna poslanca dr. Riko Fuks in Rajko Turk ter predsednik Učit. zdrav. doma v Rogaski Slatini tov. Anton Gnuš. Veliki dobrotniki pa so poleg že navedenih še Ciril Metodovo družba v Ljubljani, Učiteljska tiskarna v Ljubljani in Jugosl. učiteljsko udruženje — sekcija Ljubljana.

— Praktični učiteljski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru se začnejo v petek dne 8. novembra ob 8. uri dopoldne. — Prošnje za izpit naj kandidati vložijo čimprej uradnim putem. Posebna obvestila se kandidatom ne bodo razpošiljala. Izpitni odbor.

— »Učiteljski dom« so otvorili in blagoslovili dne 29. septembra 1935 v Spodnji Šiški. Učiteljski dom je zavetišče za otroke podeželskih učiteljev, ki študirajo v Ljubljani srednje ali druge šole. Sedaj je v zavetišču okrog 40 dijakov. Kdaj bodo otvorili kmetje za svoje nadarjene in po višji izobrazbi hrepeneče otroke kmetijske domove v Ljubljani? — To notico prinaša »Domoljub« št. 40, a mi bi dostavili le še opombo, da učiteljsko zbira prispevke za ta dom polnih 40 let.

— Državnim upokojevcem v vednost. Prijave za prejemanje doklad naj se predložijo finančni direkciji v oktobrskem terminu po že

objavljenih dotedanjih navodilih. Društvo državnih upokojevcem za dravsko banovino v Ljubljani.

† IVAN LOBE

je bil gotovo najstarejši slovenski učitelj. 92 let življenja je preživel in 42 let je deloval kot učitelj v najrazličnejših krajih. Rodil se je v Hlinjah pri Žužemberku. Bil je samouk. Prvo službeno mesto je nastopil 1861 v Ambrosu, potem je odšel v Poljane pri Novem mestu, 1878 pa je bil prestavljen v Krko, kjer je šolnikoval do 1903. leta — do upokojitve. Bil je izborni sadjar, vnet javni kulturni delavec, čebelar in pevovodja. Ker si je za Krko, kakor tudi za Dolenjsko sploh, pridobil velikih zaslug, ga je krška občina izvolila za častnega člana. Bil je odlikovan tudi z redom Sv. Save.

Vključ častitljivi starosti je vzgojil 11 člansko družino. Zadnje dni je preživel na svojem domu v vasi Vidmu. — Bil je učitelj, živa zgodovina slovenskega šolstva, požrtvovalnost in potrpežljivost, zato mu bo tako med učiteljsvom, kakor tudi med ljudstvom, s katerim je oral ledino slovenske kulture in vzgoje, ohranjen trajen spomin.

Učiteljski pravnik

— Š Vprašanje tovarišice V. v vasi blizu Maribora v pogledu pravice do stanarine.

Odgovor. V 8. številki Uč. Tov. z dne 19. 9. t. l. na strani 3 »Uč. pravnik« smo navedli besedilo § 30. fin. zakona 1933/34, ki velja tudi za Vaš primer.

Naša gospodarska organizacija

— Učiteljskemu domu v Ljubljani sta darovala tov. Anton Gnuš v Dolu pri Hrastniku in tov. Alojzij Kečelj v Ljubljani po 100 Din. Tov. Julij Mayer iz Doba pošilja redno vsak mesec po 10 Din. Poslednjemu prispevku je dodal: Podpirajmo lastne stanovske gospodarske ustanove!

Avugst Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, žrcal in žip. Kompletna oprema za restavracije, hotela, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Lukozni predmeti.

Mladinska matica

—mm »Naš rod« izide letos v novi, okusni opremini, ki jo izdela Ljubo Ravnikar. Tiskan bo na finjšem belem papirju, ki bo sicer dražji, a smo se odločili zanj zato, da pridejo bolj do veljave ilustracije, ki bodo letos posebno številne. Glavno povest bo imel v »Našem rodu« letos Tone Seliškar. Njegova »Bratovščina Sinjega galeba« ni samo izredno napeta mladinska povest, polna zanimivih zapletov, ampak je tudi prav lepa umetniška. Dejanje se vrši na našem Jadrani, ki je prikazan v vsej svoji lepoti. Povest je ilustriral Albert Sirk, ki je posebno znan kot slikar morskih motivov. Tudi za naše najmlajše bo dobro poskrbljeno. Poleg krajših ruskih pravljic Cvetka Golarja, bo izhajala skozi ves letnik tudi vesela slikovna podana pravljica povest z neštetiimi slikami Maska Sedeja. Prav tako bo zanimiv in pester poučni del lista, kateremu bo pridenjan pregled vseh važnejših dnevnih dogodkov doma in po svetu. Tako bo imela že prva številka poleg drugega tudi daljši članek o Abesiniji v zvezi z najnovejšimi dogodki. Članek bodo dopolnjevale številne lepe slike. — Če pridejo ugankarji kdaj na svoj račun, potem pridejo letos. Razpisane bodo lepe nagrade od uredništva, mladji Rejci moli živati iz Senkovega turna pa razpošljejo še posebe srečnim ugankarjem posebne lepe darove — domače živali, s katerimi so že

lani vzbudili toliko veselja pri naši mladini. Odveč je pisati, da bo tudi ostalo gradivo lista lepo in zanimivo, saj so obljubili sodelovanje naši najboljši mladinski pesniki, pisatelji in ilustratorji.

Ves letnik »Našega roda« in poleg tega še 4 bogato ilustrirane, zanimive mladinske knjige ob koncu šolskega leta dobijo naši naročniki za Din 22.50, ki jih lahko plačujejo v mesečnih obrokih po Din 2.50.

Mladinska matica ne išče dobička. Omo gočiti hoče tudi revni deci, da pride do knjige. Razširiti hoče dobre knjige tudi v najbolj oddaljene in osamljene vasi. Učiteljsvo, ki je Mladinsko matico ustanovilo in jo kljub gospodarski krizi dvignilo do tako visoke stopnje, ne bo držalo tudi zdaj rok križem. Ne bo pustilo, da se razruši ustanova, ki se je ob požrtvovalnem delu vsega učiteljsva tako razrastla.

TA TEDEN NAJ POSVETI VSAKDO AGITACIJI ZA »NAS ROD«, VSAK TOVARIS IN TOVARISICA NAJ PRIPOMORE, DA SE NAKLADA ZVISA!

—mm Prva številka »Našega roda« je že v tisku in izide okoli 20. t. m. — Zaradi do ločitve naklade pričakujemo naročil čimprej. Prosimo cenj. poverjenike, da to upoštevajo.

Učiteljska fiskarna

—t Zemljevid Abesinije (Freytag & Berndt, Wien) Merilo 1:5 Mil. (Poleg karta Afrike) V barvah! Velikost 48/52 cm. Cena 11 Din.

—t Zemljevid Abesinije (V. Sazonov, Beograd) Merilo 1:5.125.000. (Poleg karta Afrike) V barvah! Velikost 48/62 cm. Cena 10 Din.

Naročila sprejema Knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Solski radio

—r III. teden. V torek, dne 15 oktobra bo predaval g. Kugler Mirko »O trgovci«. Razpored: 1. Opis vinogradnih krajev, njih značilnosti in razlika od drugih pokrajin. — 2. Razne vrste trt, glavni deli trte, posoda, ki se rabi pri trgatvi. — 3. Opis trgovce in predhodnih del v trtju. — 4. Vino je dar zemlje za tistega, ki ga zna ceniti pravilno. II.—III.

V petek, dne 18 oktobra bo predaval g. Tratar Marjan: »Moja pot na Lovčene«. Razpored: 1. Uvodna beseda in kratek opis poti iz Ljubljane do Kotora. — 2. Iz Kotora v Njeguši. — 3. Iz življenja vladike Rade — Petra Petroviča Njeguša († 19. oktobra 1851). — 4. Naprej v Cetinje. — 5. Cetinje v preteklosti in sedanjosti. — 6. Moj vzpon na Lovčen. — 7. Povratek. — Pripravite zemljevid Jugoslavije II.—III.

V kmetijskem radu bo v nedeljo 13. oktobra ob 7.30 predaval g. inž. Wenko Boris: »Vzreja telete«.

Vzgoja stanovske zavesti, ki je za moralni niveau stanu neprecenljive vrednosti, je mogoča le v stanovski organizaciji

FRAN IGLIČ

krojaški atelje za dame in gospode

LJUBLJANA
Pražakova ulica 10

Solidna moderna izdelava ter brezhibno, strokovno dovršeno delo

NOVO!

Stenski zemljevid kraljevine Jugoslavije

(Dr. A. Franović-Gavazzi) — Fizična karta z razdelbo na banovine —

III. izdajo priredil prof. Ivo Juras — Merilo 1 : 600.000 — Velikost

128/152 cm — Cena nalepljenemu zemljevidu na platno in palicah 320 Din

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«
registrirane zadruga z omejeno zavezo
Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6

Po tovarniških cenah Vam nudi v krasni izbiri

TOVARNIŠKA
ZALOGA
TOVARNE

JOSIP KUNC & Comp.,
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 32

vsakovrstne pletenine (bluze, pulloverje, žemperje, obleke, perila itd.) za dame in gospode, modne rule, žale, kravate, športne čepice, damske klobuke, nogavice itd.